

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 46/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Dudíša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **SPOLOČENSTVO „KLINCOVÁ s. č. 16 637“**, Klincová 16637/37, Bratislava, IČO 50 747 444, zastúpeného advokátkou JUDr. Laurou Bíróovou, Klincová 37/B, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/101/2023-997 z 30. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že žalobca Ružinovské centrum, a.s. (ďalej len „žalobca“), sa podanou žalobou domáhal proti sťažovateľovi zaplata 4 118,37 eur s príslušenstvom z titulu neuhradenia preddavkovej faktúry splatnej 21. júla 2017 za služby vrátnikov pri vstupe do bytového domu. Svoj nárok odôvodnil tým, že vlastníci bytov a nebytových priestorov na schôdzi vlastníkov 6. októbra 2011 odsúhlasili, že sa budú podieľať na úhrade nákladov vynaložených na činnosť vrátnikov v rozsahu 40 %.

3. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 12C/34/2018-923 z 10. mája 2023 žalobu žalobcu zamietol a sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania

v celom rozsahu. V odôvodnení konštatoval nedostatok pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľa z dôvodu, že náklady na vrátnikov neboli vlastníkom bytov a nebytových priestorov za rok 2017, t. j. vrátane sporného obdobia, účtované, teda vlastníci bytov a nebytových priestorov za uvedenú službu za rok 2017 nehradili žiadne náklady. Predmetné náklady neboli kryté úhradami vlastníkov bytov a nebytových priestorov, a preto zodpovednosť za úhradu záväzku, t. j. bezdôvodného obohatenia, nesú vlastníci bytov a nebytových priestorov, keď práve za nich mal žalobca plniť, to čo mali plniť sami. Súd preto dospel k záveru, že ak chcel byť žalobca v konaní úspešný, museli by sa konania na žalovanej strane zúčastniť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov. Okresný súd súčasne dodal, že žalobca bol pôvodným správcom bytového domu a následne riadne neodovzdal všetky doklady vzťahujúce sa na bytový dom. Aj na základe uvedeného boli zálohové platby za sporné obdobie v stave, ako ich vyhotovil žalobca, teda zahŕňali v sebe aj náklady na činnosť vrátnikov a následne tieto náklady vo vyúčtovaní za rok 2017 neboli uplatnené.

4. O odvolaní žalobcu krajský súd rozhodol napadnutým uznesením, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil nedostatok pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľa v rozpore s § 7b ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“). Uviedol, že vlastníci na schôdzi 6. októbra 2011 prejavili svoju vôľu v otázke plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov, keď odsúhlasili, že sa budú podieľať na nákladoch na vrátnikov, čím im vznikol záväzok v podobe inomínatnej zmluvy, z ktorej vyplývali práva a povinnosti vo vzťahu k spoluvlastníkom garážového domu, ktorí v postavení dodávateľa dodávali vlastníkom v bytovom dome službu vo forme činnosti vrátnikov. V zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. bolo preto povinnosťou sťažovateľa vykonať vôľu vlastníkov prejavenu na predmetnej schôdzi aj napriek skutočnosti, že nedošlo k uzatvoreniu písomnej zmluvy, pričom nerešpektovanie povinnosti, a teda nerealizovanie záväzku vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome voči podielovým spoluvlastníkom garážového domu ako dodávateľom služby zakladá zodpovednosť sťažovateľa v zmysle § 7b ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. Za dôvodnú považoval aj námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávneho posúdenia nároku v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka, keďže vlastníci bytov a nebytových priestorov si boli vedomí prijímania služby v podobe činnosti vrátnikov a práve preto, aby sa bezdôvodne neobohatili, odhlasovali si účasť na nákladoch za danú službu. Navyše, žalobca ako podielový spoluvlastník garážového domu mal povinnosť úhrady za plnenia vrátnikov, teda nebol naplnený pojmový znak bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Občianskeho zákonníka, teda že za iného plnil ten, kto sám právnu povinnosť plniť nemal. Rozsudok okresného súdu bol preto podľa názoru odvolacieho súdu nekonzistentný a nepreskúmateľný.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. V ústavnej sťažnosti nasmerovanej proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu sťažovateľ namieta, že tvrdenia odvolacieho súdu nevychádzajú z vykonaného dokazovania a súčasne nemajú oporu ani v ustálenej rozhodovacej činnosti súdov. Tvrdí, že uznesenie, resp. rozhodnutie prijaté na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov nie je možné považovať za právny úkon, keďže schôdza vlastníkov nie je subjektom práva, ktorý disponuje právnu subjektivitou

a spôsobilosťou na právne úkony. Z tohto dôvodu ani uznesenie prijaté na schôdzi vlastníkov 6. októbra 2011 nezakladá povinnosť sťažovateľa plniť žalobcovi. Sťažovateľ ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VCdo/5/2019, podľa ktorého pravidlá na ochranu spotrebiteľa sa uplatnia aj na zmluvy o výkone správy podľa § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. uzavreté medzi správcovskou spoločnosťou a vlastními bytov a nebytových priestorov, ktorí sú fyzické aj právnické osoby. Z predmetného uznesenia teda vyplýva, že vlastníkov bytov a nebytových priestorov je potrebné považovať za spotrebiteľov. Právny názor krajského súdu, že prijatím rozhodnutia na schôdzi vlastníkov 6. októbra 2011 vznikol vlastníkom bytov a nebytových priestorov záväzok v podobe inominátnej zmluvy, je neudržateľný, keďže z obsahu prijatého rozhodnutia nevyplýva, aké náklady budú vstupovať do poskytnutia služby činnosť vrátnikov, ako sa budú tieto náklady preukazovať, ako sa budú účtovať, kedy budú splatné, dokedy sa budú služby vrátnikov poskytovať a ako je možné služby vrátnikov ukončiť a pod. Z neurčitého rozhodnutia vlastníkov preto podľa sťažovateľa nemôže vzniknúť platná inominátna zmluva. Sťažovateľ označuje napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne a zmätočné, pričom ním došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Jadro sťažnostnej argumentácie predstavuje námietka sťažovateľa týkajúca sa arbitrárnosti napadnutého uznesenia...

7. Ústavný súd považuje v prvom rade za potrebné akcentovať osobitnú povahu napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré je kasačným rozhodnutím. Vo svojej judikatúre v prípadoch ústavných sťažností nasmerovaných proti kasačným rozhodnutiam opakovane zdôrazňuje, že zásadne môže o merite veci rozhodovať len v prípade takej ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti „konečným“ rozhodnutiam orgánov verejnej moci. Spravidla musí ísť o rozhodnutie, ktorým sa súdne či iné konanie končí, a jeho účastník nemá možnosť inej právnej obrany než využitie inštitútu ústavnej sťažnosti. V konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ešte stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010). Úlohou ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti totiž nie je meniť, resp. naprávať tvrdené či skutočné pochybenia všeobecných súdov a iných orgánov v dosiaľ právoplatne neskončených konaniach, ale je zásadne povolaný zaoberať sa zásahom do ústavne zaručených práv a slobôd sťažovateľa v právoplatnej skončenej veci za súčasného vyčerpania všetkých garantovaných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

8. Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016), preto ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016). Základné práva na súdnu ochranu, ako aj spravodlivý proces „sú výsledkové“, to znamená, že im proces musí zodpovedať ako celok a skutočnosť, či napadnuté

konanie ako celok bude spravodlivé závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

9. Ústavný súd kasačné rozhodnutia vyvolávajúce stav právoplatne neskončeného konania okrem výnimočných prípadov nezrušuje (IV. ÚS 313/2022). Tiež opakovane konštatoval (napr. II. ÚS 398/08, II. ÚS 439/2015, II. ÚS 6/2018, III. ÚS 449/2018, I. ÚS 443/2019), že v zásade nepreskúmava zrušovacie rozhodnutia súdov, pretože konanie vo veci samej pokračuje naďalej, avšak z výnimočných dôvodov spočívajúcich buď v závažných pochybeniach súdov blížiacich sa k zmätočnosti, alebo z dôvodov, že kasačné rozhodnutie vytvorilo vo veci pevný hmotnoprávny základ rozhodovania pre súdy nižších stupňov, môže podrobiť aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu ústavnoprávnemu prieskumu a pristúpiť aj k jeho zrušeniu. Za určitých okolností možno dospieť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, no muselo by ísť o kasačné rozhodnutie vyvolávajúce nenapraviteľný stav. O takýto prípad v prejednávanej veci sťažovateľ a však nejde.

10. Ako už bolo zmienené, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rozporuje napadnuté kasačné uznesenie krajského súdu, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu a vec mu bola vrátená späť na ďalšie konanie. Vzhľadom na štádium preskúmaného konania ústavný súd konštatuje, že nevidí priestor na uplatnenie svojej kasačnej právomoci pri ochrane práv sťažovateľa, ktorý má možnosť svoje námietky uplatniť predovšetkým ešte v prvoinštančnom konaní a následne v prípade jeho neúspechu disponuje ďalšími procesne dostupnými právnymi prostriedkami ochrany svojich práv, akými sú odvolanie podľa § 355 a nasl. CSP a v prípade potreby i dovolanie podľa § 419 a nasl. CSP.

11. Relevantný dôvod na kasačný zásah ústavného súdu nepredstavujú ani námietky sťažovateľa, že závery krajského súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, a teda krajský súd sám hodnotil skutkový stav a svojím záväzným právnym názorom inštruoval okresný súd, akým smerom má uvažovať pri novom rozhodovaní. Z dôvodov napadnutého uznesenia totiž vyplýva, že krajský súd vytkol súdu prvej inštancie nedostatočné posúdenie otázky pasívnej vecnej legitimácie sťažovateľa, ktorá je predmetom dokazovania, keďže okresný súd nezohľadnil podstatné skutkové zistenia a opomenul prihliadnuť na § 7b ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. Predmetné zákonné ustanovenie pritom upravuje zodpovednosť spoločenstva za záväzky spoločenstva voči tretím osobám, pričom táto zodpovednosť je limitovaná tak, že spoločenstvo zodpovedá za záväzky vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktoré vznikli pri výkone správy, len do výšky splatených úhrad za plnenia alebo do výšky zostatku fondu prevádzky, údržby a opráv v dome. Odôvodnenie napadnutého uznesenia pritom opakovane konštatuje nekonzistentnosť odôvodnenia rozsudku okresného súdu a jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov práve v súvislosti s vyhodnotením otázky vecnej legitimácie sťažovateľa. Ak krajský súd vyslovil svoj právny názor a pokyny na ďalší postup v konaní, splnil si povinnosť, ktorá mu vyplýva z § 391 ods. 2 a 3 CSP, pričom ústavný súd konštantne zastáva názor, že postup súdu, ktorý je v súlade so zákonom, nemôže byť v rozpore s ústavou. Vyhodnotenie skutkového stavu po doplnení dokazovania a jeho právne posúdenie bude úlohou súdu prvej inštancie v konaní, v ktorom sťažovateľ disponuje všetkými procesnými prostriedkami ochrany svojich práv, ktorých porušenie namieta v ústavnej sťažnosti. Ústavný súd napokon pripomína, že viazanosť okresného súdu právnym názorom odvolacieho súdu nie je absolútna (napr. IV. ÚS 232/2022).

12. Ústavný súd tak uzatvára, že v danej veci nezistil dôvody na pripustenie výnimky zo zásady nevstupovať do rozhodnutí súdov, ktorými boli zrušené rozhodnutia súdov nižšej inštancie zdôrazňujúc, že určujúcim kritériom bola v posudzovanom prípade výsledková spravodlivosť. Z týchto dôvodov odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže sťažovateľ má možnosť využiť jemu dostupné prostriedky nápravy.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu